

stemt Udtalelse fra Ministerbordet om, hvorvidt min Udtalelse er rigtig eller ikke.

Gud: Jeg skal ikke fortsætte denne Debat yderligere, men kun tillade mig et Par Ord i Anledning af nogle Ytringer, som fremkom fra den ærede Ordfører. Den ærede Ordfører udtalte, at hvis det virkelig var min Mening, at det var store og væsentlige Forandringer, der i denne Lov foresloges af Flertallet, vilde han dertil sige, at det var en Hæder fra min Side, men at jeg ikke havde bevist noget i saa Henseende. Jeg skal med Hensyn dertil tillade mig at bemærke, at jeg ganske vist væsentligt holdt mig til mere almindelige Udtalelser, og at jeg altsaa ikke særligt gennemgik de enkelte Forslag, som er stillede af det ærede Flertal. Efter den Gang, som Sagen har faaet, finder jeg heller ikke nogen Anledning dertil, da jeg antager, at hvad der nu foreligger, vil føre til den Udgang, jeg ønsker, nemlig den, at Sagen bliver taget under nærmere Overvejelse, saaledes at alt, hvad der kan tjene til Oplysning under Sagen, kan komme til at foreligge for ærede Medlemmer, inden Sagen næste Gang kommer til at foreligge her i Tinget. Da jeg altsaa antager, at jeg faktisk faar det Udbytte af Sagen, som svarer til mit Standpunkt, skal jeg naturligvis ikke indlade mig dybere paa at bevise, at der virkelig i Flertallets Forslag er Tale om saadanne overordentlig store Spring; men jeg skal dog ikke undlade at nævne et Par enkelte Eksempler. Naar jeg f. Eks. ser paa § 1 i det foreliggende Forslag, er jo den nuværende Tilstand den, at ingen kan optræde paa Prædikestolen som Lærer i Kirken uden en ordineret Præst eller saadanne Mænd, som han giver Tilladelse dertil, og som enten ere teologiske Kandidater, eller om hvem det i alt Fald maa antages, at de ere vidt fremkredne paa den teologiske Vej, altsaa Folk, der maa anses for mere eller mindre stikede til at fremtræde som Lærere i Kirken. Nu har man foreslaaet at forandre dette derhen, at de fleste Lægfolk — jeg havde nær sagt en hvilken som helst Lægmand — nu skulle kunne gøre det samme. Naturligvis har man foreslaaet visse Indskrænkninger med Hensyn til de Gjenstaber, en saadan Lægmand skal have; men disse Gjenstaber ere af en saadan Betskaffenhed, at saa at sige enhver vil kunne være i Besiddelse af dem. Der forlanges kun, at det skal være en almindelig hæderlig Mand o. s. v., og at han skal have Attest fra en eller anden Præst, maaste i en hel anden Egn af Landet og af en helt anden Retning end den, som den stedlige Præst og hans Sognementighed nærmest repræsenterer. Har han en saadan

Attest, kan han møde og tale i Kirken. Det er efter min Mening — og det tror jeg, at enhver vil sige — et saa stort Spring med Hensyn til en forandret Ordning, at man ikke ret vel kan tænke det større. Det samme er Tilfældet, naar man nu foreslaar, at den Ret, som Menighedens Flertal hidtil har haft til at faa Kirken aabnet, skulde gaa over til 10 Medlemmer af Menigheden. Saa siger man: Er det da ikke saaledes, at 10 troende Medlemmer af en Menighed kunne have langt større Betydning end et Flertal i Menigheden, som ikke hører til de troende. Ja, det kan være fuldstændig rigtigt; men hvorledes saa vi den Udskillelse gjort, hvorledes kan der føres Bevis enten for det ene eller det andet. Kan det ikke tænkes, at det omvendte er Tilfældet, at Menighedens Flertal er kristeligt grebet, og at de 10 Medlemmer ere Folk, som kun ville chikanere de andre? Det kan jo ikke nytte at opstille Regler, om hvilke man siger: Ja, Gud bevares, der kan være Tilfælde, hvor de kunne være rigtige. Det maa dog være saaledes, naar man opstiller almindelige Regler, at det maa være saadanne Regler og Lovgivningsudtryk, som kunne siges at svare til det virkelige Livs stedfindende Forhold. Dernæst var der en anden Bemærkning, jeg vilde tillade mig at svare paa. Den ærede Ordfører udtalte, at det var mærkeligt, at jeg kunde udtale mig saa bestemt, som jeg havde gjort, om enkelte af de foreliggende Forslag og saa samtidig dermed kunde sige, at jeg ikke var tilstrækkelig kundig, ikke tilstrækkelig inde i Forholdene, saaledes at jeg kunde ønske bedre Oplysning om alle de her omhandlede Ting. Jeg vil tilstaa, at jeg aldeles ikke begriber, at der her kan findes nogen Modsigelse. Det er vel fuldstændig rigtigt, at jeg om en Del af disse Forslag har udtalt, at de ere af en saadan Betskaffenhed, at jeg bestemt maa være imod dem, og jeg kan ikke tænke mig, at der skulde kunne komme Oplysninger frem, som skulde gøre mig villig til at gaa ind paa dem; men et andet er, at jeg med Hensyn til alle disse Reformers, som man her ønsker at sætte igennem paa det kirkelige Omraade, mangler de Oplysninger, som jeg maatte gøre Forbring paa at have til Raadighed, naar jeg skal sige Ja eller Nej til deres Gennemførelse, altsaa sælde en endelig Dom om dem for mit Vedkommende. Dette er endogsaa til en vis Grad Tilfældet med Hensyn til saadanne her foreliggende Forslag, som jeg har udtalt mig bestemt imod; men det gælder sandelig meget mere med Hensyn til saadanne Forslag, som jeg ikke har udtalt mig om, men til Fordeel for hvilke jeg heller ikke vil udtale mig, for